

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح دوره (c o u r s e p l a n)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه ۲ ساعته برای یک درس ۲ واحدی)

دانشکده: طب ایرانی گروه آموزشی: تاریخ پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد - تاریخ علوم پزشکی

نام درس: کلیات فرهنگ و تمدن دوره اسلامی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: -
زمان برگزاری کلاس: روز چهارشنبه	ساعت: ۱۰ تا ۱۲	مکان برگزاری: دانشکده طب ایرانی دانشگاه شاهد	
تعداد دانشجویان: ۲	مسئول درس: آقای دکتر نوغانی	مدرسین: (به ترتیب حروف الفبا): دکتر فرزانه عامری	

شرح دوره: (لطفا شرح دهید) (جایگاه درس در کوریکولوم مصوب)

فرهنگ و تمدن اسلامی یکی از درخشان‌ترین دوره‌های تاریخ بشر را رقم زده است. این تمدن با تلفیق دانش یونانی، ایرانی، هندی و بومی، پایه‌گذار نهضت علمی بزرگی شد. در شهرهایی چون بغداد، قاهره، قرطبه و نیشابور، مراکز علمی و فرهنگی شکوفا شدند. هنر اسلامی با تکیه بر هندسه، خوشنویسی و معماری، جلوه‌ای از زیبایی و معنا را به نمایش گذاشت. اخلاق، عدالت، و علم در کنار ایمان، ستون‌های اصلی این تمدن بودند. تأثیرات آن تا امروز در علوم، فلسفه، هنر و حقوق قابل مشاهده است.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

هدف اصلی درس «کلیات فرهنگ و تمدن دوره اسلامی»، آشنا کردن دانشجویان با جوانب مختلف فرهنگ و تمدن اسلامی از تعریف و تاریخ آن تا محتوا و دستورالعمل‌های آن می‌باشد. در این درس به کلیات فرهنگ و تمدن دوره اسلامی از ظهور اسلام تا دوره صفویه پرداخته می‌شود. بعد از روشن شدن ضرورت توجه به تاثیر تاثیر تمدن‌های دیگر بر علوم دوره اسلامی، به جغرافیای تاریخ اسلام، نحوه شکل‌گیری فرهنگ اسلامی و مراکز علمی اسلامی پرداخته می‌شود. همچنین این درس به موضوعاتی همچون طبقه‌بندی علوم اسلامی، تاریخ علوم عقلی و علوم طبیعی و همچنین تاثیر تمدن اسلامی بر غرب و بررسی دلایل افول تمدن اسلامی اختصاص یافته است.

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

دانشجو به ویژگی‌های فرهنگ و تمدن اسلامی مسلط شود.

با مشاهیر مهم این دوره آشنا شود.

با منشاء و سیر فرهنگ و تمدن اسلامی آشنا گردد.

با تاریخ علوم طبیعی دوره اسلامی از جمله پزشکی، طبیعیات، نجوم و ریاضیات آشنا گردد.

با تاریخ علوم عقلی مانند فلسفه، منطق و کلام آشنا شوند.

با نحوه انتقال دانش دوره اسلامی به غرب و میزان تاثیرگذاری آن آشنا گردد.

دلایل افول و ضعف تمدن اسلامی را بررسی می کند.

با منابع تخصصی فرهنگ و تمدن اسلامی آشنا شود.

شیوه های تدریس:

☒ پرسش و پاسخ

☒ سخنرانی برنامه ریزی شده

☒ سخنرانی

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (P B L)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (P B L)

☒ بحث گروهی

سایر موارد (لطفا نام ببرید)-----

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفا شرح دهید)

حضور و مشارکت فعال در کلاس – ارائه کنفرانس علمی در طی دوره

وسایل کمک آموزشی:

☒ پروژکتور و اسلاید

☐ تخته و گچ

☒ وایت برد

سایر موارد (لطفا نام ببرید)-----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

☐ آزمون پایان ترم -----۷۰----- درصد نمره

☐ آزمون میان ترم ----- درصد نمره

☐ شرکت فعال در کلاس -----۱۰----- درصد نمره

☐ انجام تکالیف -----۲۰----- درصد نمره

سایر موارد (لطفا نام ببرید)-----

نوع آزمون

☐ صحیح-غلط

☐ جور کردنی

☐ چند گزینه ایی

☐ پاسخ کوتاه

☒ تشریحی

سایر موارد (لطفا نام ببرید)-----

- منابع پیشنهادی:

- منابع فارسی

✓ چاپی:

- دایره المعارف اسلامی
- دانشنامه جهان اسلام
- علم و تمدن در اسلام - سید حسن نصر
- تاریخ تمدن - ویل دورانت
- اسلام و تمدن اسلامی - آندره میکل
- پویایی تمدن اسلام و ایران - علی اکبر ولایتی
- نقش شیعه در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران - علی اکبر ولایتی
- تاریخ تمدن اسلامی - جرجی زیدان
- تمدن اسلامی در قرون وسطی - گوستاو لوبون
- تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - رسول جعفریان
- جاده ابریشم و تمدن اسلامی - ریچارد فولتز
- تمدن اسلامی و چالش‌های جهان مدرن - محمدتقی مصباح یزدی
- بیداری اسلامی و احیای تمدن اسلامی - علی اکبر ولایتی
- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی - حسین طارمی
- تاریخ دامپزشکی و پزشکی - دکتر حسن تاجبخش
- تاریخ بیمارستان‌ها در اسلام - احمد عیسی‌بک

دانشکده طب ایرانی

طرح دوره (c o u r s e p l a n)

جدول هفتگی کلیات ارائه درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	- تعریف تمدن و فرهنگ - جغرافیای تاریخ اسلام - معرفی منابع مربوط به تمدن و فرهنگ اسلامی	دکتر عامری
۲	- شکل گیری تمدن اسلامی (نظام سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی اعراب) - گسترش اسلام و انتقال فرهنگ در سرزمین های مختلف - مراکز علمی در جهان اسلام - نقش نهادهای وقف و خیریه در تمدن اسلامی	دکتر عامری
۳	- طبقه بندی علوم در جهان اسلام (بررسی نظر فارابی، ابن سینا، غزالی و قطب الدین شیرازی)	دکتر عامری
۴	- علوم اسلامی (فقه، کلام، تفسیر، حدیث)	دکتر عامری
۵	- علوم عقلی (فلسفه، منطق)	دکتر عامری
۶	- علوم طبیعی: پزشکی در سرزمین های شرقی (ایران و هند)	دکتر عامری
۷	- علوم طبیعی: پزشکی در سرزمین های غربی (شام، مصر و اندلس)	دکتر عامری
۸	- علوم طبیعی: کیمیا	دکتر عامری
۹	- علوم طبیعی: طبیعیات	دکتر عامری
۱۰	- سمینار	دکتر عامری
۱۱	- علوم طبیعی: نجوم	دکتر عامری
۱۲	- علوم طبیعی: ریاضیات	دکتر عامری
۱۳	- علوم طبیعی: جغرافیا و کشاورزی	دکتر عامری
۱۴	- هنر و معماری در تمدن اسلامی: معماری، هنرهای تجسمی و موسیقی	دکتر عامری
۱۵	- عوامل ضعف و انحطاط تمدن اسلامی	دکتر عامری
۱۶	- تأثیر تمدن اسلامی بر اروپا و رنسانس	دکتر عامری
۱۷	آزمون	دکتر عامری